UUTISET

Verkkopalvelut ja kyläkauppa yhdessä voisivat tarjota arjen palveluita haja-asutusalueille. **PROJEKTITUTKIJA JUSSI NYRHINEN, JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON KAUPPAKORKEAKOULU**

PÄIVÄN PUNKTI

Shakkia vai pokeria

Ukrainan kriisistä on saatettu nähdä vasta alkutahdit. Parasta, mitä nyt voisi tapahtua, olisi kriisin etenemisen pysähtyminen. Sellainen tapahtuu yleensä vasta, kun jokainen ymmärtää, ettei voi enää voittaa.

Ukraina on suurvaltapoliittinen kriisi. Henry Kissinger sanoi aikoinaan, että amerikkalaiset pelaavat pokeria, venäläiset shakkia.

Kissinger on amerikansaksalainen, josta tuli Yhdysvaltain ulkoministeri. Äskettäin hän kirjoitti artikkelin Ukrainasta. Sen sanoma oli: Ukraina ei voi liittyä itään eikä länteen. Jos se haluaa menestyä, sen pitää olla silta idän ja lännen välillä.

Ukrainaa hän kehotti ottamaan mallia Suomesta ja pysymään pois Natosta.

Ongelma on se, että sekä Venäjän että lännen pitäisi ymmärtää, että Ukrainaa ei kannata liittää kumpaankaan leiriin. Mutta länsi ei ymmärrä Venäjän historiaa eikä Venäjä ymmärrä amerikkalaisten tapaa ajatella.

Ja jotta sopimus ylipäätään syntyisi, myös ukrainalaisten pitäisi tajuta sen merkitys.

Koko Venäjä sai alkunsa tuhat vuotta sitten Kiovan suuriruhtinaskunnasta. Venäjän alkukoti on siis Ukrainassa. Myös Krim on ollut satoja vuosia osa Venäjää, perustihan jo Venäjän mahtava keisarinna Katariina Suuri sinne laivastoaseman. Moskovan näkökulmasta Ukraina on edelleen Venäjää.

Kun Neuvostoliitto hajosi, Venäjästä tuli väliaikaisesti heikko. Epäilemättä Putin näkee itsensä Venäjän suuruuden palauttajana.

Kun Venäjä pullistelee lihaksiaan, Putinin suosio lännessä laskee. Kotimaassa se on korkeammalla kuin koskaan. Venäläiset rakastavat vahvoja johtajia.

Nyt pelataan hermopeliä. Jos EU asettaa Venäjälle talouspakotteita, Venäjä voi puolestaan vääntää kaasuhanat kiinni.

Jos pakotteet otetaan käyttöön, lasku tulee myös Suomelle. Kaikki, jotka käyvät kauppaa, kärsivät.

Maantieteelle emme mitään voi. Moskova ja Berliini ovat edelleen siellä, missä ne ovat aina olleet.

Epävarmuus on niin suurta, että seuraavia siirtoja Ukrainassa ei kukaan uskalla ennustaa. Sen vuoksi Ukrainan kriisi on pahempi kuin miltä se näyttää.

Jos toinen pelaa pokeria ja toinen shakkia, niin mitä silloin oikein pelataan?

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Kalkkistenkoskeen kutupaikkoja taimenille

Päijät-Hämeen Asikkalan Kalkkistenkoskeen aiotaan rakentaa sorasta ja kivistä kahdeksan kutu- ja poikastuotantoaluetta. Tavoitteena on lisätä järvitaimenen poikasille soveliasta ympäristöä.

Kalkkistenkoskessa taimenen poikastuotanto on huvennut vähiin, koska kosken niskaa perattiin rajusti jo 1830-luvulla. Tuolloin Päijänteen pinta laski yli metrin.

Kunnostustoimet pyritään kohdistamaan alueille, joissa veden korkeus ja virtausnopeus säilyvät poikastuotannon kannalta sopivina.

Lisähaasteen kunnostukseen tuovat Päijänteen ja Ruotsalaisen säännöstelyt.

Hämeen elykeskuksen mukaan Päijänteen uhanalainen taimen ei pelastu pelkästään Kalkkistenkoskea kunnostamalla.

REIJO VESTERINEN

Asiakas toivoo kyläkauppaan postin ja apteekin palvelut

Haja-asutusalueiden kyläkaupat tarvitsevat uusia palveluita säilyttääkseen asiakkaansa. Samaan aikaan moni maaseudun asukas haluaisi ostosten lisäksi hoitaa kyläkaupassa monia arkisia asioita.

MARKKU VUORIKARI

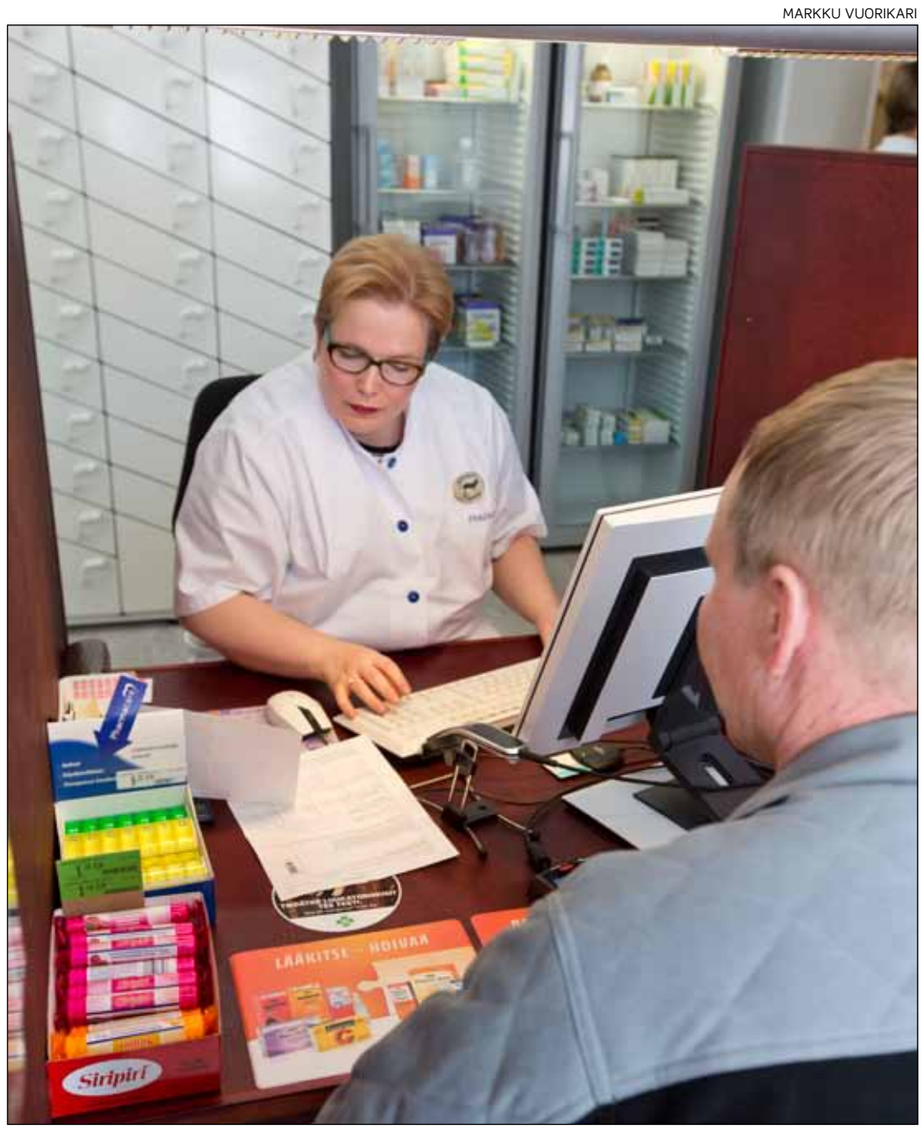

Lapinjärven apteekille suunnitellaan sivupistettä Porlammille. Vielä torstaina viljelijä Krister Ollas toi lääkemääräyksen kirkolle farmaseutti Rauna Kiiskisen käsiteltäväksi.

Joka vuosi noin 30 kyläkauppa lopettaa toimintansa. Vuonna 2012 niitä oli jäljellä 355.

Maaseudun kylissä ollaan valmiita suosimaan lähikauppoja paikallisten palveluiden säilyttämiseksi. Ongelmana on, että myönteinen asenne ei aina johda kaupassa käyntiin.

Asiakkaiden houkuttelemiseksi tarvitaan riittävästi oheispalveluita, jotta kyläkaupan ovi kävisi tiuhaan.

”Verkkopalvelut ja kyläkauppa yhdessä voisivat tarjota arjen palveluita haja-asutusalueille”, mainitsee esimerkkinä projektitutkija **Jussi Nyrhinen** Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulusta.

Kaupassa voisi myös olla apteekin palvelupiste tai matkahuollon toimituspiste.

Nyrhinen muistuttaa, että elinvoimainen kyläkauppa on usein avaintekijä haja-asutusalueiden palveluiden ja asuttavuuden säilymiseksi. Kyläkaupat myös turvaavat koko Suomen tasapainoista alueellista kehitystä.

Nyrhinen esitteli Kyläkaupasta yksityisten ja julkisten palveluiden käyttöliittymä -hankkeen tuloksia Helsingissä torstaina.

Tuloksia varten tehtiin kysely viime syksynä. Siihen vastasi 1 504 iältään 18–75-vuotiasta henkilöä. Lisäksi haastateltiin kyläyhdistysten edustajia ja pilottikylien edustajia.

Vanhat ja nuoret käyvät lähikaupassa

Maaseudulla asuville vanhuksille ja nuorille lähikaupoissa asiointi on erityisen tärkeää. Sen sijaan pariskunnat ja lapsiperheet suosivat muita kuin lähikauppoja.

Tutkimukseen vastanneet olivat tyytyväisiä lähikauppansa aukioloaikoihin ja sijaintiin, mutta hintatasoon ja oheispalveluiden valikoimaan ei.

Suurin osa vastaajista ei pitänyt sosiaalista vuorovaikutusta erityisen tärkeänä asioidessaan lähikaupassa. Toisaalta erityisesti vanhuksille tuttujen ihmisten näkeminen ja asiakaspalvelu olivat tärkeitä.

MAIJA ALA-SIURUA

Kyläkauppahankkeen kotisivut www.jyu.fi/kylakauppa

Kuinka tärkeänä pidät seuraavia päivittäistavarakaupan oheispalveluita?

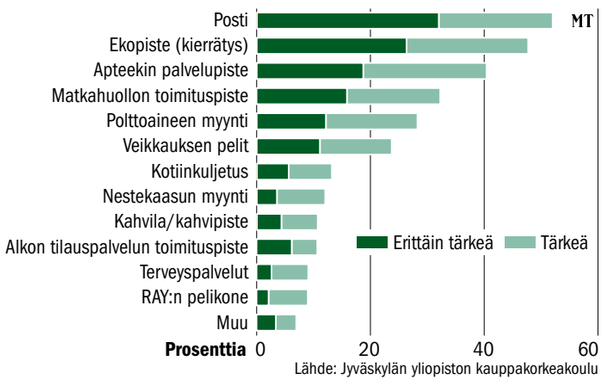

Lähde: Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu

Kelan tiskille kaupan nurkasta

Kaupan nurkassa ovi sulkeutuu ja asiakas alkaa jutella Kelan työntekijän kanssa videoyhteyden kautta. Samaan aikaan kaupan seinällä sähköinen ilmoitustaulu kertoo kunnallisista ja paikallisista palveluista, päätöksistä ja tiedotteista.

Kauppias itse käynnistää auton, ja lähtee jakamaan kyläläisille kunnan ruokapalvelun toimittamia ruoka-annoksia.

Näin kuvailee kyläkaupan tulevaisuutta suunnittelija **Sami Tantarinmäki** Turun yliopistosta. Hän esitteli Kyläkaupasta yksityisten ja julkisten palveluiden käyttöliittymä -hankkeen tuloksia Helsingissä torstaina.

Etäpalvelupistettä, sähköistä ilmoitustaulua sekä yhteistyötä kotipalvelun ja päivittäistavaroiden kotiin kuljettamisessa on kokeiltu pilottihankkeessa 12 kunnassa ja kyläkaupassa.

Mukana ovat muun muassa Hailuoto, Kemiönsaari, Lapinjärvi ja Leppävirta.

Kunta kaupan kumppaniksi

Uudenlaisten palveluiden tarjoaminen vaatii ajattelutavan muutosta, Tantarinmäki sanoo.

> Uusi kunnan ja kyläkaupan yhteistyömuoto voisi olla kirjaston kirjojen noutopiste.«
>
> **TIMO KIETÄVÄINEN**

”Voidaanko ajatella, että palveluita voitaisiin siirtää syrjään? Toisaalta kauppa on auki paremmin kuin kunnantalo.”

Palveluiden käyttöönottoa edistää varmasti se, että kunnat hakevat kiivaasti uusia keinoja turvata julkisten palveluiden tarjoamisen.

Kuntaliiton varatoimitusjohtaja **Timo Kietäväisen** mukaan uusia kunnan ja kyläkaupan yhteistyönmuotoja voisivat olla invalidien apuvälinejakelu tai kirjaston kirjojen ennakkotilausten noutopiste.

Tulevaisuudessa kyläkaupalla erityisen yhteiskunnallinen palveluntarjoajan rooli, sanoo johtaja **Ilkka Nieminen** Päivittäistavarakauppa ry:stä.

MAIJA ALA-SIURUA

TALOUDESTA LYHYESTI

Tulli paljasti paljon veropetoksia

Tullissa paljastui viime vuonna viisi prosenttia enemmän veropetoksia kuin vuotta aiemmin. Nyt tavattiin kaikkiaan 557 veropetosrikosta.

Reilu kolmannes Suomen kaikista veropetoksista paljastui tullin valvonnoissa. Rikoshyötyä saatiin takaisin 25 miljoonaa euroa viime vuonna.

Savonlinnaan lennetään syksyyn

Lennot Savonlinnan ja Helsingin välillä jatkuvat ainakin alkusyksyyn. Liikenneministeriö, Savonlinnan kaupunki ja Flybe Finland sopivat lentoliikenteen järjestämisestä reitillä.

Sopimus on voimassa syyskuun loppuun asti. Savonlinnan kaupunki tukee reitin operointia 700 000 eurolla. Valtion osuus on 640 000 euroa.

Nordea synkensi talousennustetta

Finanssikonserni Nordea laski Suomen kasvuennusteensa 0,3 prosenttiin 0,8 prosentista. Ensi vuonna edetään kahden prosentin kasvussa. Investoinnit vähenevät kolmatta vuotta ja yksityinen kulutus toista vuotta peräkkäin. Työllisyys heikkenee ja verotus kiristyy, mikä vähentää kulutusta.

OECD pani jäihin Venäjän jäsenyyden

Talousjärjestö OECD pani Venäjän jäsenyyshakemuksen jäihin. Järjestö päätti keskeyttää jäsenyysvalmistelut toistaiseksi. Ukrainan kanssa yhteistyötä laajennetaan.

Venäjän piti liittyä OECD:n jäseneksi tämän vuoden aikana. Jäsenyyttä maa tavoitteli vuodesta 1995. Keskeinen este jäsenyydeltä poistui, kun Venäjä pääsi kauppajärjestö WTO:n jäseneksi vuonna 2012.

Kiinan talous hiipuu huolestuttavasti

Kiinan teollisuustuotannon kasvu on hidastunut alimmilleen viiteen vuoteen. Kasvuvauhti oli tammi-helmikuussa 8,6 prosenttia. Markkinat odottivat parempaa.

Kiinan pääministeri **Li Keqiang** sanoo maan sallivan talouskasvun hidastumisen, kunhan talouden uudistuksia saadaan vietyä läpi. Korruptiota ei suvaita.

Isännät saavat Melasta yli tuhat euroa eläkettä

Maatalouden miehet pääsivät viime vuonna yli tuhannen euron keskieläkkeisiin, mutta naiset jäävät tästä rajasta melkein parisataa euroa.

Aktuaari **Jorma Kinnunen** laskee Maatalousyrittäjien eläkelaitoksessa viljelijöiden keskieläkkeeksi 913 euroa kuukaudessa. Eläke parani 38 euroa vuodessa.

Melan maksama miesten kokonaiseläke nousi 1 019 euroon kuukaudessa. Naisille maksettiin vastaavasti 832 euron keskieläkettä.

Kokonaiseläkkeet nousivat 42 euroa maatalouden miehillä ja 33 euroa naisilla.

”Kyse on Melassa maksussa olevista eläkkeistä”, Kinnunen selventää.

Mukana ovat vanhuuseläkkeet, työkyvyttömyyseläkkeet ja työttömyyseläkkeet. Osaaikaeläkkeitä ja pelkkiä perheeläkkeitä ei otettu tarkasteluun mukaan.

Eläketurvakeskus Etk julkaisi vastaavia tietoja kaikkien suomalaisten eläkkeistä. Tämä keski-eläke oli 1 549 euroa kuukaudessa. Tilanne oli viime vuoden lopusta.

Maatalousyrittäjille Etk kirjaa hieman suuremmat keskieläkkeet kuin Mela. Naiset pääsevät yli 1 000 euron ja miehet 1 100 euron keskieläkkeisiin.

Etk:n tilastossa ovat mukana eläkkeet, joita muu työeläkeyhtiö kuin Mela maksaa.

Työeläkeyhtiö on toinen, kun viljelijä sai päätulot maatilan ulkopuolelta.

Melan tilastossa ei välttämättä ole mukana viljelijän päätoimesta muilla yksityisaloilla tai kuntien, valtion tai kirkon palveluksessa ansaittua eläkettä.

Maatalouden miehet ja naiset ovat eläkkeineen selvästi tasaarvoisempia kuin suomalaiseläkeläiset yleensä. Muilla erot ovat euroina suuria.

Suomalaismiesten kokonaiseläke oli 1 760 euroa ja naisten 1 376 euroa keskimäärin. Sukupuolten eläkkeet eroavat toisistaan liki 400 euroa.

”Palkkaerot miesten ja naisten välillä selittävät naisten työeläkkeiden mataluutta”, tilastosuunnittelija **Heidi Nyman** Eläketurvakeskuksesta sanoo.

Työuran pituus selittää eläkeroja sukupuolten välillä. Naiset jäivät usein hoitamaan lapsia ja perhettä jossain vaiheessa työuraansa.

Naisten joukossa on henkilöitä, jotka eivät olleet lainkaan työelämässä tai heille kertyi vain pieni työeläke.

Eläke muodostuu pääosin kansaneläkkeestä ja takuueläkkeestä.

Useampi kuin joka neljäs suomalainen saa jotain eläkettä.

Eläkeläisiä on 1,5 miljoonaa. Suomesta maksettiin ulkomaille 62 000 eläkettä.

JUHANI VIITALA

Keskimääräinen kokonaiseläke vuonna 2013 euroa kuukaudessa

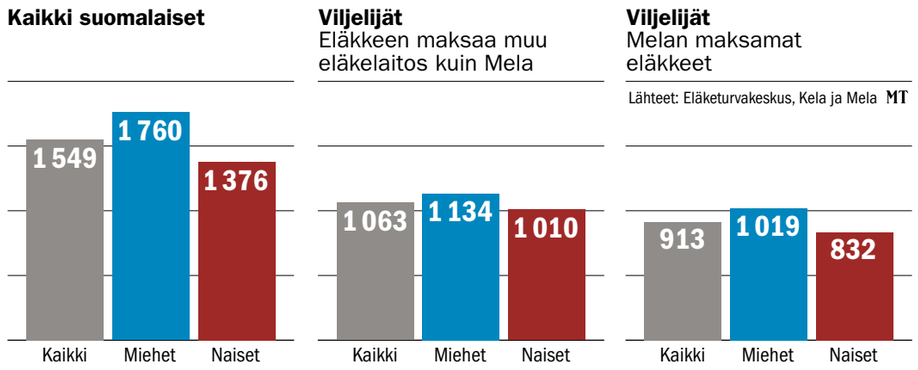

Lähteet: Eläketurvakeskus, Kela ja Mela

Snellman kasvatti markkinaosuuttaan, mutta tulos heikkeni

Snellman kertoo viime vuonna kasvattaneensa markkinaosuuttaan kaikilla toimialoillaan. Tulos heikkeni silti.

Konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 8 prosenttia 285 miljoonaan euroon. Liiketulos lähes puolittui edellisvuoden 13,8 miljoonasta eurosta 6,6 miljoonaan.

”Lihan markkinahinta laski vuoden aikana tiukassa hintakilpailussa”, tilinpäätöstiedotteessa kerrotaan. ”Tuloskehitys ei ollut tyydyttävä ja korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdytty.”

Viime vuonna Snellman lanseerasi useita tuoteuutuuksia. Erityisesti lenkkimakkaran lanseeraus onnistui yhtiön mukaan hyvin ja markkinaosuudet ruokamakkaroissa nousivat. Myös Kokkikartano-brändin asema vahvistui.

Snellman on korostanut tuotekehityksessään ja viestinnässään luonnollisuutta ja laatua.

Eläinruuassa keskityttiin Barf-raakaruokintaan.

Paninin ja Food Servicen toiminnan laajentamista Ruotsissa jatkettiin.

Useita vuosia kestänyt Pietarsaaren Kuusisaaren lihanjalostuslaitoksen investointi valmistui viime vuonna.

Lisäksi saatiin valmiiksi konsernitasoinen toiminnan ohjausjärjestelmä, jonka kokonaiskustannus oli 5,9 miljoonaa euroa.

Viime vuoden kokonaisinvestoinnit olivat 19,8 miljoonaa euroa.

Omavaraisuus laski investointien johdosta 31,8 prosenttiin.

Snellmanilla oli vuoden lopussa työsuhteessa 1 231 henkilöä.

SATU LEHTONEN

Altian tuloskunto petti viime vuonna

Valtion omistaman alkoholijuomayhtiö Altian tulos jäi viime vuonna selvästi alle odotusten.

Sekä liikevaihto että tuotteiden markkinaosuudet laskivat.

Tulos ennen veroja oli lähes neljä miljoonaa euroa tappiolla. Liikevaihto aleni vajaat kaksi prosenttia 476 miljoonaan.

Taustalla oli kuluttajien siirtyminen väkevistä miedompiin juomiin.

Suomessa alkoholijuomien kokonaismyynti laski kolme prosenttia, väkevien yli viisi. Taustalla ei ollut niinkään kulutuksen lasku kuin kasvanut tuonti Virosta.

Altia on Pohjoismaiden suurin alkoholijuomayhtiö, joka toimii Suomen lisäksi myös Baltian maissa.

Altia sai alkuviikosta uuden toimitusjohtajan.

Yhtiön johtoon nousee **Pekka Tennilä** tanskalaiselta Carlsbergilta.

MT

Kuopio ja Maaninka yhdistyvät ensi vuonna

Valtioneuvosto päätti torstaina Kuopion kaupungin ja Maaningan kunnan yhdistymisestä.

Maaningan kunta lakkaa ja yhdistyy Kuopion kaupunkiin 1. tammikuuta 2015.

Päätös perustuu yhdistymissopimukseen, jonka molempien kuntien valtuustot hyväksyivät 12. marraskuuta 2012.

Lähes 110 000 asukasta

Uudessa Kuopion kaupungissa on yhdistymisen jälkeen 108 962 asukasta, ja se on suomenkielinen kunta.

Uusi Kuopion kaupunki kuuluu valtion alue- ja paikallishallinnon sekä EU:n aluejaossa samoihin alueisiin kuin nykyinen Kuopio.

Valtioneuvoston on tehtävä päätökset kuntajaon muuttamisesta kesäkuun loppuun mennessä, jos muutokset halutaan voimaan seuraavan vuoden alusta.

MT

The Biofore Company UPM

RAHA KASVAA PUISSA

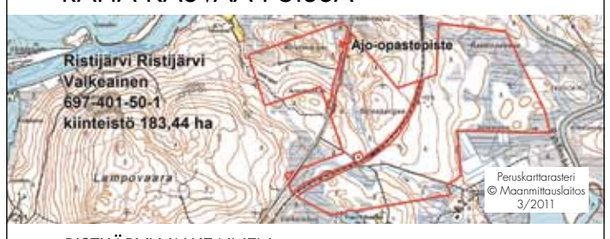

RISTIJÄRVI VALKEAINEN
Noin 183 ha kiinteistö 6 km Ristijärven kirkonkylän kaakkoispuolella. Kiinteistön kokonaispuusto n. 18 650 m³. Kehitysluokkajakaumansa ansiosta nopeasti tuottava sijoitusmetsä hyvien kulkuyhteyksien päässä.

ESITTELY JA MYYNTI
Korhonen Oy Tili- ja Kiinteistötoimisto
Lönnrotinkatu 8, 87100 KAJAANI, puh. 08 632 060

Suomen parhaat metsätilat. UPM BONVESTA
www.bonvesta.fi

detur
siellä missä aurinko paistaa!

Turkoosin rannikon HISTORIAA ALK. 329€
Kiehtova KAPPADOKIA ALK. 329€
Lumoava LYKIA ALK. 529€
Sis. llennot Helsingistä, majoitus 4/5* -hotelleissa, 2h-huone, aamiasen ja Deturin oman bussin sekä oppaan palvelut. Kiertomatkoja myös maakuntalentokohteistamme, alk. jopa 299€.
Tutustu tarkemmin ohjelmiin netissä!

MAAKUNTALENTOJA TURKKIIN!
OULU 15.3. ALK. 199€
JOENSUU, JYVÄSKYLÄ JA KUOPIO ALK. 299€
VAASA ALK. 349€
KAJAANI 20.10. ALK. 699€
Ilman palvelumaksua 24 h
detur.fi
Parhaat tarjoukset netistä
P. 0207 850 850
ma-pe 9 - 21, la-su 10-19
Hinta 8,35 snt/puh. + pvm/mpm, myös jonotus.